

Die destructie van der stat van Jherusalem ende van alden lande van Judeen

<https://hdl.handle.net/1874/340077>

62 D 29

1847

Papier. 241 × 170. 10 fol., aan den boven- en binnenzijrand door afsnijding beschadigd. Twee kol., ± 36 regels ieder. Opschriften en beginletters in rood. Tweede helft der XV^{de} eeuw.

Die destructie van der stat van jherusalem ende van alden lande van judeen (fragmenten).

Fol. 1—8: Cap. 47—54 = fol. k III verso regel 10—fol. m II verso regel 25 van het in 1486 te Gouda gedrukt exemplaar (= Campbell n. 298).

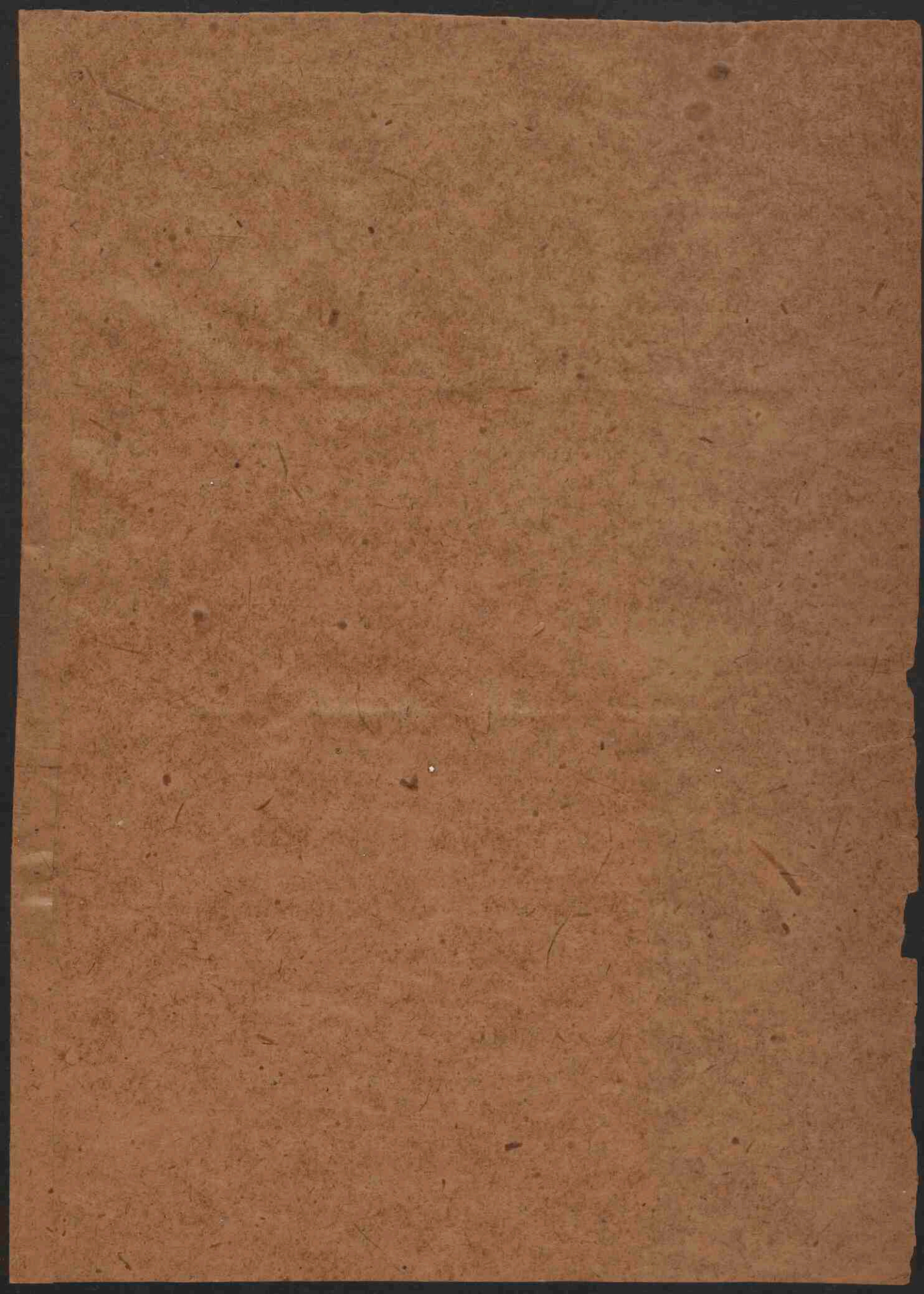
„ 9: Cap. 70—71 = fol. o VII verso regel 7—fol. p I recto regel 22.

„ 10: Cap. 72 = fol. p III recto regel 16 tot het slot.

De tekst van deze fragmenten wijkt af van dien in het gedrukte exemplaar.

In 1902 aangekocht van Heinrich Leyser, antiquair te Stötterich-Leipzig.

Sehr verehrter Herr:

Wollte ergebenst auffragen, ob Sie vielleicht mit folgendes Manuscript von 10 Blättern, Fragment, für die Universitätsbibliothek aufkaufen würden.

Dasselbe be handelt in mittelniederländischer Sprache wohl eine Prosaauflösung des Gedichtes von Jacob van Maerlant's, Eroberung von Jerusalem („Wrake van Jerusalem"). Wo sich das blaue Kreuz auf dem Blatt befindet, diese Stelle entspricht den von „J. David in Brüssel 1859" herausgegebenem Texte der „Rymstal van Jacob van Maerlant, III. deel, pag 284, (vers 32755 et sequ.) der Text der 10 Blätter ist wohl derselbe für die Ausgabe von 1482 zu Gouda, bei Gerard Leem. (Campbell, Annalen

11.9. 00

de la topographie néerlandaise ^{an} XV^{viem} Heils, La Haye 1874
(pag 79 unter Nr 289.) . Da das Manuscript vielleicht das
Original zum Drucke gewesen sein dürfte, so dachte das
dasselbe gleiche Interesse für die Universitätsbibliothek haben
dürfte, zumal wohl bei Ihnen das Exemplar von 1482
vorhanden ist, wie im "British Museum". Bitte gütlich um
Ihre werthe Meinung resp: Ihr werthes Gebot für dasselbe, da
ich einen Preis selbst nicht stellen kann & ich es noch
nicht anderweitig offeriert habe. Mit der hoffenden Bitte
um Ihre werthe Nachricht zeichne ich

Stötteritz - Leipzig
Hauptstrasse 5
d. 1/4 1902.

Hochachtungsvoll
Heinrich Leyser
Autograph

si mit oher meide bechste
se lkerden si mit stande
me en ber drene ywale
de op garen se ber kenne
blenent bene **Gedenct**
e: **Gedich** as di: coninc
y: gene **Wabunge** de nese
Ver mynact en lker
rom: niet ber kenne en
gen **En** en lker di: stat
tempel mit om: ge: llet
ic o: **Wat** **Gedich** as di:
marct o: **Wat** ghi lude
thoe: onghie ghij: insut
tot di: bit ryep **Ver** myn
dat hi mecht: dat hi en di:
shnere sende en tfele
sochtan en lide: hi mit
la: n **Ver** sender di: quaet
in di: meert di: ghi in di:
eet di: ic b mit ge: seggen
ach om dat in di: stade
in hebbe om: dat ic b sahe
eggen mecht ghi sent my
la: ren ghij en lide mit
en b bernde: **En** en ge: de
ic mit he: **Ant** hie: chne
er di: se stat belide en he:
ber badere **O** tegen hem llet
en lkerden ber sligen en
at gelken **En** hi nam
tempel en ro: sden en ber
sande: **En** dit ge: br: se
gh: ber badere en sende
tempel bleif de: langh:
En **Wat** he: llet dat ic b
astie **W** y: bracht: di:

senden op di: se stat **Joh** den di:
hmad: **W** ile meert en lker
ge: di: begenste **W** isthen
e: en en **W** ristel: **W** ant di:
onbrede di: **W** isthe: di: se tll:
gebr: de: **W** ac bracht: **W** empe
ne erst in di: se peert **En** ge
de: di: yeden tender om dat
si mit lker: dich en lker en bre
te bluen **W** y: na ge: br: se di:
in **W** ristel: belue **W** agende: **W** i
thigemie di: se stat gelken
hadde en hi her: **W** ac: dat he:
redie **W** i: th: p: atere zene en
y: lye n: m: tten re: m: sthen her:
on: belide: **W** e: ma: nde: en lker
nen di: stat op ene se dat lly
z: lker: lie onse zinde me: sten
ber: open en lly lkerde **W** lker: lie
ber: oft **W** e: t o: c dat onse ge
oer: loft **W** apine: te b: sigen na
onse **W** e: t en andere mit **W** ant
W e: r: lie s: tly b: tegen di: **W** em
yne: se **W** e: s: t: h: n: e: b: achter
ste **W** ach: sin **W** ant ic lker
dat di: gene di: di: se stat lude
dat si mit en mis: deen op dat
si: ge: de: mede laten ge: br: nte
En ymen hem te: deen dat di:
llet ge: br: t **W** er: ul: segge: my
W at de: dy **W** e: n of gret **W** an
sin dat **W** e: r: se: in di: llet ge:
beden he: est **W** e: tly **W** at hi ber
beden he: est **W** hi snt bel: qua
W e: r: dan **W** at han en **W** i: ron

Wat quaet ghy doen sijn ghy en
elke dante d'ijste tegen moer
Dact romen: beradensse: hoer
dem konen maten En ghy en
konen berfiedr alle quaet
herden en deetse inden tempel
en ontreynt: Daer mede: ~~Dre~~
Daer mede: Dre: Dre: kan reme
tet ghy come aen: den om
sijn herlichheit En si hebben
Drelyse onse steden gebetert
na onse wet Dan ghy deet
Gal. 6. Dan dese heilige stat
staen in staden Daer ghy se
telse quaet herden in gedaen
helt Ghy sijn exempel kan
omrecht: Kant ghy in allen
onspier herden gede: gel: den
helt om helpe: Ez: ch: ae: Dre
Wilt: mer: Cominc: waer: kan: de:
ser: stat: hi: boert: oet: me: de: hie:
sijn: hande: te: gede: wert: in: de:
sen: tempel: See: en: sijn: byan:
den: ber: seit: hadden: en: ged: ber:
heerde: en: ber: slo: ch: se: om: dat:
gh: macher: sijn: eedt: br: at:
en: ge: de: l: lass: h: mer: de: En:
ne: Dre: her: seit: en: wil: mit:
dat: ghy: hem: alsoe: di:
ene: mit: zulken: ge: de: ale:
den: sijn: alle: ber: k: ad: ren:
ganen: Wilt: di: dit: doen: hi: ge:
est: l: g: l: kar: acht: ge: br: e:
en: par: se: En: ber: rest: alle:
miss: dact: En: laet: Dre: stat: en:
den: m: pel: en: al: ant: en: l:
goet: en: l: l: e: f: hi: l: geb: en:

gher: re: gret: ber: waer: h:
Dat: wil: lill: en: dat: ged:
quaden: alsoe: ge: et: si: al:
ge: den: En: en: d: en: ch: i:
ged: l: h: en: macher: sijn: de: de:
eer: sten: nacht: na: dat:
Dre: stat: getomen: waer: l:
Dit: wil: lill: mer: f: en: l: bad: g:
Wilt: dat: l: l: v: m: l: r: h: e: d: e:
nen: waer: en: alle: l: l: e: l: h: a:
Dat: sijn: ge: daen: sijn: p: e: m: p:
en: sijn: en: g: e: r: En: f: e: s: t: m:
mer: ander: sijn: me: en: o:
Dre: stat: ber: ma: e: l: l:
En: l: l: s: p: a: s: i: a: n: o: e: de: l:
s: e: a: d: e: s: t: mer: de: l: l: y: de:
quaet: oft: l: l: d: er: steet:
ged: he: est: hem: e: d: er: e:
sain: en: he: est: en: f: y: s: e: r:
f: y: s: en: konen: alle: Dre: l: l:
T: r: t: ne: seit: ne: ber: g: h: er: l:
stat: Dre: gret: ont: f: er: m:
Daer: of: he: est: l: l: o: ch: t: an:
ged: l: i: m: p: r: a: c: i: s: en: dat:
sijn: lill: re: Kant: de: l:
quam: waer: en: Dre: sent:
ber: dre: get: ber: re: en: m:
Dre: sent: y: n: e: kan: s: y: l: e:
m: ch: man: l: l: e: en: i: ch: l: l: a:
Kant: En: alle: da: d: er: s:
s: e: r: y: n: e: en: s: e: l: l: e: l: w: a: t: e:
s: i: l: e: g: a: r: en: g: e: r: e: t: en: d:
Wat: ged: lill: te: en: de:
sent: y: n: e: l: l: y: l: e: l: e: r:
Dre: l: l: a: b: u: g: e: d: e: n: e: f: r: d:

In Deytembel.
vare de better telt
Want ik is om die
maetheit die ghi dan
deet want die sentymen
der dregede geest ik
andere katere genech.
Dat ged mit allen
me die alle hermehe
clawen cent sin ka
geert al dat men zll
at is dat ghi se herme
dere hebt alle by ande
ent want si keten alle
heit ik en ghi strijt
ge deen opten andere
zst om eer die d
en besiet dat ghi ik
in stract en hebt kan
den dat dat se alle
inden behen dat hi se
en gunt en daer na
rige hermiten deet
om werpt of alle ka
eemal die d lude en sta
en merct en besiet ber
na dat om allen will
nt is kerkeest besiet
reinheden ghi de stru
ekt die stat en die tam
en allen brengen di
ande hande die om alle
herden kerkerne sellen
dat ghyk op geest en
e kaster en starck
kerlt dan steen noch
machme die kerken en
al al si di se hart dat

ghropten tempel en die stat
en optlant niet en acht
ret en hebt ontfermen misse
op alle lme en op alle sin
dere en op alle mage die saen
kan henger en kan gelreke
kerderne sellen sin de ket
wel dat man minn luyf en
minn mage die daer by me
sin heer luyf niet an tnerre
vnlc want dat ic om here
wille die kan spreke ende
slactse kan quaetheide ber
deet **Geert myn bloet en**
en slact my deet want ic om
beterre wille my byne kera
den k salicheit. Dincset k
grote ere en grome dattet
tantem alle wille die ker
derst wert **Landen gelreke**
die in die stat kareu

Die Josephus dese ker
de ter stat kareu riep
niet greten gelkeer.
die meer denare die daer
by me kareu en hielden da
er niet of want si kareu in
se greten kan heep gelalle
dat sine niet kel gedeen en
tensten azer tgemeen belt
kander stat hadden hem ge
erne op gegenen den reney
nen mer sien mechten da
er kareu bele lude in die stat
die al heer zeet en gaven
stat om h r luyf en zll kelch
den gent endant hem die
reneyne niet nemen en sende

En dan loegense ten remeyne
wert en lade ontfermicheit
en costen hoer luyf mitte gel
De dat si in heren lichaem
hadden **A**er **T**rtne ontferme
ker-kele sonder gelt en te linc
rrede si en hie om hieper-let
ker-stat kele te meer om der
plagen te ontsien **E**n **T**rtne
liebs alle cry en quijt **A**er
Dez van en symon en die mit
hem laven dit listen se dede
si grote goede doen dat wyen
aut-ster-stat loyen en sende
Dat se linc totten remeyne
wert loyen **L**ilden die sleeg
se doet op die stat **K**ant grime
en ryf **S**il-let of bleyen
silmine **S**... in manentne
ren-kan- en linc **U**der
Dat si heren **D**at si **A**nd die by
andeg **E**te en gen of heer-
luyf te loyen **K**ant om dese pla-
ge **L**anden **H**onger-keest byn
nen-ke-liche **K**ant die starf-
te **L**anden **H**onger-keest zeer
in **S**tat **K**ant **D**aer en **K**ae
gen **E**en **L**ymne **A**er die
Die **S**erfen **L**ymne die den
luden openbaer **L**heer-
En si deersechte die **S**...
in der huse **D**... si **E**en of
keppise **L**ymde **M**ochte **D**aer
sle-ge **S**i die **G**ene die dat ke-
behoerde en **D**an name **S**it
hem en **D**... si met en kende
Daer **D**reyden **S**is **L**inc en

manne dat si heren
sende **D**aer **S**imech die
Kae **E**n linc si **V**et
hen **S**inamen **L**ym-
sibenden **G**e-**L**ellen
Jer die **L**enden **S**it
Aer die si sagen **D**at si
honger-**S**tarve senden
Nene mit **D**eet **S**laem
ryf **L**ide **G**ane al her-
om een **M**idse **K**ar-**L**e
die **G**emen **P**eer **T**e-**E**
al her-geet om een **M**
garsten en **S**leten **S**...
hime in **G**reter **E**llen
en **M**aecte **D**aer **V**am-
Lreet of **L**an **G**reter **M**
En **L**ic **N**amen **K**ar-**L**e
Dense **P**er **G**ene in die
en **R**echt **E**nd **K**af **E**n
Kroet **H**alf **D**e-**C**h **L**ett
en **A**tent **A**le **B**e-**S**ten
Hig **L**uden **H**adden **L**ul
die **A**rm-**E**n **H**adden **M**
Honger **N**am **A**lle **C**ry-
en **T**rou-**L**e **K**ant die **L**
men heren **M**anne **T**e-
Kfant **D**er **M**e-**D**er **E**n
Ser **S**unt **A**en **H**adde **M**
Daer **S**olif **M**en **B**erg
ale **M**en **V**et **L**eten **H**ad
die **R**an-**E** **M**er **E**ten
Sell-**A**r **S**i die **G**use **B**e-**S**
gen **D**aer **L**rafen **S**i **M**
Sill-**A**nden **D**at **M**en **D**
En **L**enden **S**i **D**aer **V**et
ment **G**ulle **K**ande **D**

en zult: Wellich
geest ten cae manlijc
int die enich berdel had
venerre ster. den die po
meten oft gende g. lli.
den En si tegent den
Wt heren mende en
funderre dan aen hem
se llerpen sise mit gre
berdent tegen der eerde
gense. En zult: die g. lli.
dat men hem die spi
en sende hi Wellich dese
el in eer die venerre en
En dan deden si hem
elichheit want si tegen
er stamelijheit en stafe
teefe ten send amtem
t si hem mit kerne en
mit slingen wilden.
en deden hem pine
re dat men niet en sen
ne Gennige steten bet
en hepen op amentuer
treemsthe heer en lase
pmt opt best. Aen al
de ale si lli. der inder pe
name selker den si ber
can dat si brachten
pnamt hem al. En hee
armelic dat si baden
ene hem een luttel he
mecht hem mit ghe. she
gechten blide sin dat
teer met doot en sleech
gegente. **hem. Die**
ander stat. Jode. Cruyste
degede dese. En die derde min.
tamerlike over dact.

over die ryte lude die leyden
Coer. symone den tyrant en
siden hem berademisse aen.
oft dat si ontlespen wilden
hemelike tetten & mynen.
Sae en mechte hem wemat
kan ontstuldige ten moeste
hem tlenen ceften want die ge
ne die symon berdrif of reef
de die ontfene Jan en die
Jan berdrif ontfent symo
one ster. de. Deen den andere
alte mael en name den liden
hif en geet hoer salichheit de
En si deen den andere al dat
si mechte want elc lli. de. ca
desen lli. den die over hant
gelken in die stat. Jellaren dat
nye stede en lli. de. die dystem
ge over dact g. degede noch me
en lli. de. se ongenadich noch so
quaet vele deen opten andere
ale dese. Jeden lli. den Tytne
dede mit greter haeste die dr
achte bel dragen aen die min.
En hi dede lli. de. lli. de. die Jode
die deer die caloye hepen om
cruyt te lisen en om spise. So
dat men daer op een lli. de.
Cruyf. en die cruyste me alle
Aen cruyse cruyste getel
denen. Tytne had hier op
een grote ontfarmenisse.
mer hem en dechte mit geest
dat men dne bele. dele. bele
sonde late gaan. En beert dech
te hem grote pijn en ber hie
dat men dne bel. dule. quaete

velte in gebangenisse henden
sende. En hier by en verbeek
hinc mit te arnysen. Die beler
wert se bele gebange en ghe
arnyst dat den romerne hont
ontbrac arnysen of te make
En oec lante daer men bider
stat die arnysen oprachten
mechten. Alle die meer den are
die bynne llare dit sagen se
berneerden si die yeden byn
ne en senden avarst dit en
besiet hee men die yeden beg
act die ster stat lhen hee
ramerlic mensse alle dedet
En die yeden die bynne llare
doe si heer bele zue sage ber
deem ramerlic en gtern llet
gegaen hadden ten romeyne.
si en derste mit lhen lan
amte tot dier. lken dat si
die lkaarheit bername llare
om dat mensse dede llaren
bele yeden die llet hape en had
den bele hener gearnyst te
werden dan bynne lkan hen
ger te sterne avarmen hene
ment aenden arnysen
dan dremen mit machten
lene. Tylne hadde oec bele
gebangen en hi dede hem die
hant of slaen en dan sende
gise bynne tot sy men en tot
van om dat si daer arnysen
de merken dat hi hem geen
quaetheit deeren sende die
tot hem geblogen quamen

En dat hi oec mit
te ber darne die ge
noch den tempel of
genade hadden ll
fen avar en llenden
deense teechde hi hee
eer int lant senden
degen sin l. ll anet
ondanct: e avar silbar
act dat si hier of mit
den avar daer si lene
mier stonde se lhen
wert. Tylne en besse
en senden dat si hener
te sterne dan eygen t
lker en bynnen dree
romeyne mit greter
heer dracht en lende
graft opten. yeste
tan met alle van sae
si en hadden ene hage
ect tegen den keern d
se minerde hi onder
acht macht en dach
sette se mit hante en d
gen si daer in smont
en de ber brande dat
daer die erde of lach
slech hinc der. mitter
en gaf ene greten sla
et lert allen greten
Dne lles die romeyn
berloren en si llare hi
am. Over lke. dage hi
tech. Symen llet. Car
romeyne legonsten ho
ten minere te setten or
ontlle te stoten. Dne

...sinperly: en ber
en romeyne kleren
By en wesen thuyffel
beert want her men
shopen baste doer ten
vert en frontstaken
engrene alle die romey
sagen seker in siter om
... ont... mer die
... se sterse
engrene kerbern
... ont fagen hem die
... zeer om dat si ber
... mit ker en tegen
lic achter beert tot ho
nten her die yeden kel
em tot daer en sener de
aer lincch die becht
aer her de zeer die yode
n kan node en die ro
e om eer her en byn
... Tyne dat die str
et beert en hi quam
e geslegen mitten spie
sprat sin belc en be
se kan desen stride wa
yeden en mochte niet
ge duere want en had
niet gefeert in heere
nen hadse alle gebange
t geslegen **ho: Tyne**
hier: maect: als in en om
waren die die beert kan
engrene en die drachte
mit drachte alle kerbr
mer om ware alle dero
e zeer gram want hem

Dechte dat men die stat met
lyme om mochte schender dra
chte en engrene **lyne nam**
raet hoe tyne die bestae
mechte **hemmer** dat si
alle gemene souden swaren
op die manier om dat die yeden
nye tegen al tselc gestreden
en hadden stunder in den dat
men se der die graste bülle
sende mit drachte stunder in
den dat men die dal: alle beyde
alsoe dat men ment beten stat co
men en mochte en alsoe send
me die stat mit yenger lym
nen **Sanderlinge om: dattet**
quaet striden ic op lude die he
mer hebben te sterne dante le
nen **Tyne** decht stande dat
hise lange still: leggen sende
mit se greten heer ale hi mit
hem had **Oec** dechte hem zwa
er lisen te bechten op een belc
dat ber beert waer kan kan
hoy: en hem en dechte niet
orberlic lisen drachte te dra
gen **Oec** dechte hem grete yme
en lise dinstange grete stat
te belleggen in alle die die y: da
le **En** kietme hem kan bymen
deer dese dalen spise ofte luyf
becht halen se moestmen te la
ger beer die stat leggen beert
se ont sach hem **Tyne** dattet
te mynre eer l: en sende lage
hi daer langer **Oec** dechte
hem beste dat **Oec** dechte
die stat al

om: muerde mit eenre muer
en dat hi daer m: de all: die llt
sloep: besloet in dat si bynnen
hier m: all: kan hepe: senden
mege be: en dan die stat op
gein: alle si van henger amach
tich: kare: en ill: duc: geboet: **T**yne
all: den heer dat si de semmer
make: gingen sander: beyden **E**n
god gaf all: den beke: ge: de llt
te daer: te: se dat sut: gear: en
lichtelic: gingen de: **D**e semm
er: kae: om: gaende: lanc: **V**
stad: en dat kare: llt: grote
nylen: en een halve **E**n lute
der: muer: maecte: hi: **V**ij faste:
ene: kerre: die: een: kande: andere
staende: **E**n si bel: maecten: al
dit: kerre: bynne: llt: dage: **v**
die: en geloefde: nam: llt: rement
dan: die: sagen: in: llt: castele
lach: be: se: beley: gellapent: **E**n
si: de: den: bynnen: der: nacht: mit
heer: die: stilt: llt: nachten: **D**ie
eerste: stilt: llt: nacht: hielt: **T**yt
mitten: sinen: **D**ie: ander: hielt
Alexander: van: egypte: mitte
sinen: **D**ie: derde: hielt: die: maer
staf: beyden: heer: want: si: en
hadden: geen: in: ste: noch: ere:
de: kant: eer: die: ene: slapen
ginc: kare: die: ander: bereet
dit: duerde: al: den: nacht: der:
Vlt: kerre: die: **D**e: den: here: hepe:
al: kan: tent: paen: oft: tent: se
pen: want: bynne: kerre: dien: hen
ker: zeer: **D**ie: huse: llt: kare:
Tel: de: der: llt: beyde: kan: man:

lme: en: fundere: die
ger: gestarne: kare:
ten: lagen: oec: bel: de: de:
En: die: **V**engelinge: en:
de: somige: ge: **V**oll: en:
ger: gelinc: blafen: als:
er: llt: si: doot: men: en:
bynne: stat: der: geen:
gaen: keme: of: ginc: **E**n:
stanc: beyden: **D**e:
in: lagen: en: die:
se: fram: dat: si: die:
gren: en: fende: **v**in:
sinen: breent: gren: se:
er: llt: si: op: hem: doet:
man: the: ginc: bynne:
al: leuende: tot: sinen: gra:
ayen: kerre: de: noch: en: cl:
daerom: niemant: kan:
hengen: **V**anc: se: en: h:
de: **V**ill: **D**ie: ste: de: kare:
dre: sch: den: en: die: h:
granc: kare: al: bel: de: de:
Dan: quam: die: meer:
en: tegen: den: deden: llt:
aen: hadden: en: dre: geen:
al: gryn: uende: **V**recht: an:
staf: en: si: die: deden: om:
of: si: en: ch: llt: hadden:
die: llt: die: om: den: an:
den: henger: den: meer:
kaden: dat: si: se: doet: sle:
here: pine: te: corten: die:
sende: llt: sut: **V**ier: na: de:
meer: den: na: om: den: g:
stanc: gel: den: dat: man:
de: den: gren: senden: **v**

So: Karpmenseten beste
die: Dale se dat men
Gulde alle tytne dese
sch leggen se yamerlic
ken can henjar sellen
in hies sin hande op lert
here en toende: daer gede
en dattet sin stont met
dat si daer due berder
die romerne sage dat
ordenare stille lagen
waanden si gaen treke
ere en karenselbide
si hadden wel heer wille
fouer die yoden tutele
ne stenden en teende die
me: velle spise om dat si
aer mede se: de deen wille
an en mechte sise: daer
t krenge dat si hem op
kilden: Tytne hadde gr
fer meniss: dat tge me
due can henger starf
adt germe: weder ber
en hi dede: de: der drach
agen en die: starfelic
te: Mochtan mosten si
ont galen oner: dy sta
Tytne dede: starfelic
den teern slutenia dr
die: Damen velle me
die: eerste kare en hi
sin velle zere en seit
shid: liden gij hebt die
ken are velle: hande in
inde: yor die ongher

hys met want al mechte hem
dat hys bliuen sible: ne berhon
gerde: lude: Gymen dede: kenne
bermeerde ene erfame man
die hem die stat hals hondenen
hiet mathias: en mech dede: hi
Ces: ander here kymen deet
slaan en benal dat mensie met
grime en sende: **S**i kymen over
Yesepline vader en liden men
ferfer en gelode dat men met
se sinen en kare die tegen hem
sprake: want si senden dat hi
en greec verrader kare: en
die gene dien beclac: ch: de man
slechte deet **D**it sach een **J**u
das die can Gymen e: hiet: v
kare en hiet ene teern: kare
hem en sende dien her den die
mit hem kare aldne: k: e: van
ge: sellen kare in be: kare: sin
aldne onder den quac: kare
die: en tyran die: k: e: v: a
ch: want die henger k: e: ment
one totter deet **O**er mar
dat alle die romerne: garen
rijck sellen sin kanden re: de
dat si op one kenne: **E**t re
beter dat kare: garen in hande
en one en die: stede: behonden
want sinen sel greec: mis
mal: an teme: en hi sal be: ce
dat hi deet **D**ese: **J**uda: en sin
tyen ge: sellen kende: die: ene
en: v: han: an den romerne
en seident hem: yor: senen

den ontkent dat si den kant
si kanden zand die stat te kint
te hebben alle tyne der kint
rt te ch om dese optenemen
So vernant sy men en gilla
Dienten op dien dach jaert
Die romeyne sage En si sege
Dese gesellen deet en liden
se ter minere wt hoe die romey
ne gent sochten in den yeden
Dat si gesellen hadde entge
Vosiphne was der bidet
mmer gegae en ny op
wert altoec en bat he
Dat si hem op gane yer hille
rt daer gelberpe mit ene ste
en kante ene op sin heft se
Dat hi sitten ginc en liden
deest mitten werp En die yo
den romen wt om dat si en
lyme halen senden yer ty
ne deden halen die in t kint
was. En der hi deet of lenende
was En die meer denare ma
ecte byme grote blistap om
Dat si kanden dat hi deet
waer yer deet yosiphne mee
ser vernant daer si lach in
den kerker se maecte si greec
hantgestal kanten liden
dese legene wert saen betert
Kant hi stent op en ny an
die meer denare en sende yosif
werlic eer int lange gelberpe
werde over e. Entgemene bele
was herde blide. Dat yosiphne

was den meer denare
Sennige kande gem
sprenge ten kente liden
Sennige die name steen
si bechten gincen en
hen si totten romeyne
Dese belofte nam bel
kint kant ale sint h
men en begenste te ete
si se bele van honger d
of storne En sennige
die hem begenste te liden
En der quam hem een
plage an die van
sagen ene ontklegen
kante ganc En si ge
alte steen gent wt sin
Kant bele yeden die k
den kerker liden ge
tendrage alle dit int
he wert dat die bluch
den belgent kanten
me die van ynen en
stralye en brigen se en
se op en sochten dat go
heren lichame dat si g
llige hadden Dit was e
de plage kant op een
wertter beliden op g
hyr om wert tyne
de hant vernant dat h
na kint deen deet sta
dit ge daer hadden y
willen kan gelbime ka
oet kant si liden en
rijet werden Een son
gelinc der gericheit

de al der yeden salichheit
der verdernemisse hi
carter aldus bel: ber
ghe gretelic dattet Tr
i bel: berbeet datti
en met onderzueken
en si en listene mit ka
acht sloegen si die yeden
nelic doet en sechtent
n herelichacm dat si
egen hadden En ondes
hke moortferden die
re letter stat geblegen
keder ter stat wert
t wat die kalsthe Jan
le hi met meer aentfelt
dat hi rone mechte
hi die kate daer men
rende inden tempelstal
erheit die Augustue
er en sim luyf oner me
er daer te beere ten tem
nt hadden die en man
kant die ferser kan
luyt linte gerte koren
re verdrecht en deden
ete eer en senden hem
presente avern: kast
re geceman dat een yede
fente wt den tempel
die daer kan berre ge
aren En hi berbeet de
ig gesellen den luyen
daer men gode mede ge
bunde hebben avern: kane
ghe die dese oner daet
en avern: ende neme
re romyne luyen

g. rem. Janes si verfonten wa
ren op die stat ofte berdrone
luyen in die dinn: ofte dan
offt berbrant kare witten
luyen ofte berfonten alse die
kan gedanna berfonten kant
weerlic dese yeden koren qua
der kan lere dan die dedem
ten koren Nochtan en sende
it met mien den termant
die si in die stat gedochden
En kan romone perbe die
Ananne giet en en peert in
sinre heede had hi quange
flogen mit reemsthe heer en
fende ber: tynne dat men kan
den vijnten dage kan April
tellen eersten dage kan her
maent tot sinre peerte wt
brachte hi getale: **C. M. xlvij**
en luyen deden Nochtan fende
hi dat men der bel: kande beste
grief En dat men bel: deden
oner die miner: berp inder
besten aver: her na quannen
bel: edelre luyen letter stat ge
ronen die senden beer: kare
dat wt eller peert kander
stat meer dan **C. M.** deden wt
gedragen koren en dat luy
nen met bel: geenech en kae
dat die senende die deden wt
dragen mechten Nochtan
lagen grote hope deden inde
huse bel: sloten kant sder
dat die romyne die minere
omtrunt die peerte gemaect
hadden se en mechten die

Galen tot heren noterft. Hier
 om die sechte si messinmen
 en elven camere en aken kan
 gret. n. honger. mynsthe. Dree
 fe. dat alt. yselic te aen sien
 waer. En die romen. als si
 dit vernamen se hadden spont
 fermnisse. daer op vier die
 meer dan are bym. Diet milt.
 ogen aen sagen ten deerde he
 niet. Kant tongen al en kan
 hepe. maecte. se blint. en ged
 over sende. he. n. dat si hier
 om niet en gane. Die stentket
 bym. *Hyrtm lang. tint*

Ge. m. D. d. d. D. d. d. D. d. d.
Derde. D. d. d. D. d. d.
miere. bestant

N wilt voort bestimen
 ge. rtm. gellennen
 Werk. Die stat meere
 Die plag. all. Dage. Kant se
 Die meere. nae. D. meere. ge
 bres. hadden. ge. heer. luste
 en heer. begeerte. vier. Kere
 om meere. daet. te doen. Kant
 Die stat. waer. se. kel. meere. den
 aere. noch. datt. et. st. he.
 waer. aen. te. sien. Si. qu. ra
 bi. bymen. bi. hene. te. ga. rom
 te. rene. die. lude. he. noch. leef
 dan. daer. si. te. d. waende
 hier. te. sach. oner. al. byme
 Die. stat. se. beal. deete. keley. of
 te. daer. een. heer. ber. slegen
 waer. gell. eest. En. die. leuende
 waer. se. ber. stene. dat. sinet

honger. ber. darne. se
 hie. die. ander. En. die.
 nan. die. dracht. kel. die.
 wilden. si. me. sten. th.
 te. galen. oner. y. e. st.
 dat. waer. wa. na. bi. g.
 sen. berre. vier. die. van
 pindent. se. zere. se. dal.
 dracht. kel. die. re. gen. by.
 .vv. Dage. vier. fill. an.
 kel. in. gret. bres. en.
 Die. y. den. heer. dracht.
 nen. senden. mit. bner.
 waer. om. dat. si. niet. e.
 waer. si. dan. ander. he.
 mechten. Die. y. de. K.
 bymen. in. bres. en. al. b.
 stent. ander. he. ger.
 Kant. si. ent. sagen. D.
 den. bner. die. stat. ber.
 senden. waer. dat. s.
 acht. ont. staken. en. d.
 bner. oner. stieten. me.
 Die. peerte. vier. die. re.
 stenden. mit. gret. er. e.
 beer. die. dracht. en. be.
 den. se. K. lecht. kan. be. ch.
 shy. Van. st. mit. sm.
 en. mit. bner. en. waer.
 remen. die. dracht.
 byme. die. si. ge. drag.
 beer. Antyenia. en. de.
 die. si. daer. op. gestelt.
 Op. den. eer. sten. D. ach.
 heer. maende. ge. l. d.
 menich. man. sach. D.
 y. den. kan. die. miere.

menne straf den ra
ne aen die minere kan
a die zere kast kast
r die yeden werden
karfelic kan benemmit
en mit stene die silber
re remeyne ketter ma
at die dencker heit beide
ve stede En die minere
nech mit zere gebael
e: sander tot die stat
re Calsthe Van eerst
t hadd: en derste dr
erbarnde also lye beer
per die dage hie te
hadd: hi lymme tegene
en deen maken enen
minere Dec ander da
ren die remeyne broech
ere yer der si bername
ne beer die storen een
gemacet waer so lare
gram yer doch vande
idme aen dat hem kel
datmen minen die stere
minere kan luten kel
en mechte yer nyemiet
et bestaen te deen om
ter stont kan benen
ende hebben hier ome
erde Tyne die breem
sinen here en treeste
ren werden en sende se
ste bestont op die minere
n op dat hi te linc lene
hem grote giste gene
altheer benide sende

wer op en antwoerde hem
menacht sander een ridder die
Bylinc hiet en waer gelere
Wt byren een stont brunn
mager man Des bymat he
Tyne bed: te deen En hi decte
sin heest tegen die werpen mit
sinen stilde En clam ten minere
re op en hem bellichden nech
vi mar hi lacht bene lange
alleen eer si op quame Nech
kan karb men grote stene op
hem en men steet zere op hem
Des Bylinc clam benelic
op tot dat hi quam opten he
chsten minere daer hi den se
den lise heere onwill: dede
yer die: kalt dat dat die ane
kure deet den menige lare
pinc gelden kant Dec manie
henganc waer zeer stont yer
eernt lantse werpinc enen
steen kan bene op hem so dat
hi plat kan benen neder alle
meste En der die yeden dat
sagen doe omringden si hem
en gingen op hem slaen yer
hi rechte hem l: der op sin
lynen en dect: hem witten
stilde en sloech sterckelic op
die yeden en wande der lise
yer hi beste daer deet linc
op die stat Dec lene daer deet
die lende vi die hem genel
get laren en die linc lene
gelcont en die dreechmen
ten luten waert en men

opten vijftien dach van heer
marc **He: Antthonia gelle**

Overtel: Dage van Wert
Hier na werden si .xv.

Oter stilt nacht snache
keraden dat si mit hem name
en standert dragen en noch
die clafere En si quamen bi
nacht Cromelic en cleme al
geymelic op Antthonia en ben
den daer die wachtere slapen
de en si sloegens: Doet en leene
die miere En der gingen si
starfelic stermen clafenen
all: die ander yeden vloge van
die miere en si waerden dat
dat grote heer byme getome
kan: Do: **Tytne** die trompe
hoerde: slapende hi hem en de
de al die sinte slapen gaen
En hi waer selue die eerste die
op clam En hi bernam dat
die yeden vloge ten bymenste
tempel Wert over die calsthe
van en bymen die stenden da
er mitten heren in gretter gr
amstap se dat daer berstede
zeer gevechte waer byme over
die romeyne die in quamen
pinden hem den tempel te byn
nen over die yeden kerstonde
se starfelic en deden se weder
achter waert feren tot Anttho
nia dat gestutte mechte daer
luttel helpen daer omvechte
si alle mit zleerde men mech
te heren mit wel ender stenden

waer die meere die
te waer die straten al
se namke: dat ter men
clien en mechte over
waer himeste: daer de
ofte die wae behende
die gfter quame ben
die beerste mit feren a
te over die beer waer hi
doet clime: **Alme** strede
der midder nacht tot
dage: te mit gretter en
heren benen die ren
mit veel over dech de
wel gellenne: **Wesen** d
thonia den besten beer
benen hadden en die l
op die can byme: **Jude**
Antthonia stent namen
zide een prime: hiet by
en hi sach dat die rom
achter tegen en waer
die dreem: **Alme** ch
hem kender heren he
at in die betalie mit er
en brae deer totten yed
nachde: allene achter
en slechter menich de
menent en mechten
staen se dat **Tytne** g
kender hadde mer hi
daer mit engel alle: da
gen man gestullen en
want hi gleet en bys
sloegen hem die yeden
Tytne kenaf **70:**
Van Antthonia be
keet bi **Yosephine** ra

en den minner te sijn
dat hi straten maken
dat al heer sander
me comen mechte. En
ede. **J**esephne respell
rheer. **D**attet vele
herten dreve. **W**as om
te die op dien dach
te si die mit belde en
si hiet **J**esephne an
eepen. **W**aer dat hi sry
de. **D**at hi mit hem na
hi hebbe en mechte men
in srynt. **S**enren dat hi
kat en den tempel mit
onteerde. **D**an hi ge da
te. **W**ant et doet quaet
ede te sryden. **D**ie gaf
hne te belde en die sry
after gelene. **W**aren
e resp dit lude ten bel
en in hie. **B**rensther ta
at hem dat si hem ent
hiet en heer selse en
mpel. **W**ant den brant
en tempel. **E**n hi kat
at sint. **D**ech de den om
il en ontlingen sinen
nech. **D**at gemene bel
sinen stille. **G**erne ge
adden. **W**as dreve en
wer die. **K**alsthe tyran
nech de. **J**esephne zere
echten en sryde. **D**at hi
ten t. **W**ineld. **D**at hi
mpel. **G**erne meer berhe
hite. **D**oe antbeerde
esephne noch meer

Dus ginc **J**ede. **W**et ginc
gehonden en en hebt hem met
me. **D**arin daer. **W**ant se gro
ten hepe. **H**ebe. **A**n. **W**ant hi
di. **D**ine. **S**agelie. **D**ie. **D**u
ne sinen. **D**rust. **B**ehome. **H**ebe
Jesephne. **D**attu. **Q**ualie. **B**erome
in. **D**in. **H**arte. **W**aren. **S**tu. **D**attu
Die. **H**elhen. **S**el. **D**ie. **S**tu. **S**egret
lic. **B**er. **B**elgen. **H**ee. **S**e. **D**u. **S**ie. **A**l
si. **D**ie. **R**em. **M**er. **M**er. **O**ns. **S**el. **B**et. **B**est
men. **E**n. **H**eten. **D**ie. **H**erte. **H**en
Den. **A**l. **S**e. **E**t. **O**ns. **B**ene. **S**en. **I**e. **H**em
Die. **D**ine. **B**rande. **S**in. **M**it. **R**ech
te. **E**n. **B**er. **M**er. **D**ie. **M**et. **S**il
Bistu. **Z**el. **S**e. **Q**uact. **E**n. **S**e. **B**als
che. **D**attu. **D**aar. **M**et. **O**p. **E**n
Achte. **W**ant. **S**i. **S**onden. **G**er
ne. **D**in. **S**el. **S**e. **Q**uact. **H**et. **B**er
ren. **E**n. **H**er. **O**ns. **B**istu. **Q**uader
Dan. **R**em. **M**er. **B**an. **H**em. **L**uden
Ie. **V**an. **T**en. **I**e. **G**er. **S**tande. **D**at
men. **M**et. **E**nde. **B**er. **en**. **L**en. **S**il.
Ban. **S**onden. **H**er. **S**t. **D**u. **S**eg. **S**e
Dat. **E**n. **L**aut. **B**ehende. **W**ise
Aer. **D**ie. **C**en. **M**e. **V**ac. **M**ae
Die. **B**er. **T**ite. **E**n. **H**er. **B**an. **D**e
Ser. **S**tat. **W**as. **H**i. **G**af. **H**em. **O**p
Die. **B**an. **B**er. **S**emen. **O**ns. **D**at
Hi. **D**e. **S**e. **S**tat. **M**it. **E**n. **M**echte
Sien. **B**er. **S**en. **N**ech. **D**e. **S**tr. **M**er
En. **O**ns. **D**at. **H**i. **D**it. **D**e. **D**e. **S**e. **S**e
Nen. **N**ech. **S**in. **N**ac. **M**e. **L**inge
En. **S**illen. **S**el. **S**ic. **D**in. **er**. **V**an
Mar. **S**t. **D**ech. **E**n. **S**ic. **O**p. **D**e. **S**e
Ere. **W**ant. **S**el. **S**e. **O**p. **G**er
Jesephne. **D**i. **D**at. **G**ehade
Hel. **B**en. **S**el. **W**as. **S**t. **D**at

ic sal u verrade dat en sal
ic int mermeer. Deen al binne
mitten romeyne gelange ic en
sal dinc ~~...~~ minne magt
Daer ic ~~...~~ met bergeten
om geene hande leet dat
my over gaen mach. Dan ble
echte my en bermale. Didec my
my di sege my grote sechheit
om dat ic hier bede aen di bin
vegene. Jede sentencie avert
en gedent. Wat die prophete
beersent hebben dat ge. Der
Jeden quactheit op dese stat
sal lrefen kant si senden ale
Die een Jede den andere hier
binne bermee. De sendene
Die stat berhesen en men send
se de struere. ic marct en ber
stact dese lre. De kant ghi
en hebt met allen die. Jeden
ulle. bruedere in dese stat ber
meert. Aert ghi hebt seer in
den tempel bermoeert. Aert
gode brenet hier dat bin
mitten romeyne. Daer hi dese
stat en den tempel mede ber
derne sal. Jese phne sprac dit
al zere lre. mende. se. Dat sin
sichten hem sin spreken be
nam se. Dake den romeyne
zere. tegenste te ont far men
Die quade fan en achter met
op mar. hi stent en pinde
hem Jese phne te barn en hi
en mede. Aert vele edel. In
den hi. ~~...~~ hem aen Jese phne
lre. den ~~...~~ ont blegen hem

inder die romeyne te
steppen en bifftepe fan
En Jylne die ferser. D
eluchtyge. lre. ont faer
se in een ander stat te
pays. Aert die mer. De
in die peert. Waren al
mer. ~~...~~ en sagen
si brennen die. wmar.
Dat si al luten berm
ren om dat si tfele. l
luden. Datter. ten. l
wert. lren. senden. De
tne. bermam. se. de. de. hi
chtyge. lre. der. galen. en
ber. se. phne. op. die. min
si heer. geb. mer. en. en. he
den. sien. mechten. en. s
En. si. baden. Janne. da
romeyne. ont. finge. o
die. stat. staende. sende
En. este. hi. de. met. de
lre. lre. dat. hi. dan. de
sinne. per. ty. lre. ten. t
tege. om. geede. lre. lre.
Der. clarge. op. kant
en. sende. men. hem. mi
berne. aert. dese. quad
en. achte. hier. op. met
net. kant. hi. sette. de. e
re. lre. den. tempel. str
mit. quac. ren. en. mit
rechte. hi. daer. op. se. D
er. int. hem. lre. den. ste
putt. Daer. me. dede. hi
grane. sende. dan. en

en clage ontferme
den en sullen den ker
sion hem sijn luste
n liden die berchep
ende die gene die die
eer hielden die gella
den sullen den si alle te
at si die sprache ont
sden ter peert: **ayr**
Cernam dat en liet
vlucht nemen en da
hde hi hem en die sta
are ontklegen en der
leech hi deet tot **ylm**
ne heer sime en heer
ayr cassie behielt
eft en gaf hem be
casarne en aldne
hat heronta herna
men ander myna
en gret heer kande
y gaderit kare men
he tot die tint doe
er **ylm** lach ont
karen Ende cassie
renta gelken hadde
i mit sijn heer der
ch kant dit kare
ende die berch en hi
te best gangre dat
ntheende en bellin
datter strint stent
en die daer byne
hem zere en men ka
men street dan san
die renne berber
tint men **ylm**

werden daer berfligen bet
in **ayr** en **judae** heer hermit
hem die **ayr** ment bereder
kac **ayr** desentuden zebect
die **ylm** dat men alt sant
kan **judae** om gela bercepen
sende en dat men der geen be
huierd: peert bynnen en hie
stichten **ayr** her om en hie kas
sue mar **ylm** **ayr** bynnen
den lande **ayr** hi kenas hem
dat sullen senden men pe
ertken dat **ayr** massand hie
dat lach **ayr** stadren kante
rusale **ayr** hi sette op hem ho
dele time si die kan reme
hij gene senden **ayr** nastans
cassie en een ridder die **ayr**
lymie hie gnanahem mit
lant kan **judae** kande die **ayr**
sere ligen **ayr** die kant alt
lant kan **ayr** a mparse en
in bedlange sender den **ayr**
eel **ayr** massay da kant daer
lach en meer denaer in die
ayr casarne hie mit sime ge
selstap die die kerreng: en die
strint weder tegensten **ayr** die
senden den time ontseggen
dime die kan reme slachte
gene **ayr** hie kenas mit men
heer ber die stat en belids
ayr hi dede al om en om die
stat een miere mafe om

en senden want dese kerck
was alre stant en dan omme
wasser beset was om aen eer hi
die minne behmaecte want
die grote herede hadde dese
poorte en kerck den onnime
van mit ene starcke dieken
minne kan litten steen die
by staden o gaende lanc was
en by en bytne hege en se en
by ne dief. En dan hadde
hi al omme en omme die minne
den maken grote starcke teer
menst. l. by by. die acht ware
et l. l. en bytne hege. En dan
binnen stent die Comenysale
die by teer ne hadde op elke
heest. en l. l. gemaect en et
was. l. bytne hege. dan
bynnen ware sisternne geno
ech se dat me geen water ge
byc heb en en mechte. By
waren bynne se berfren so dat
hem niet en gebrac. By hadde
hem oly en byn en al de si
kerheiden dese kerck hadde
Elesanne gellenen want hi
quam bynne dat die poortere
op haer heede niet en waren
Oec want hi dan prenaner
genoch bynne om dan mede
te verlogen die daer bynnen
g. leggen hadden kan herede l. by
den meer dan over Crac en
niet geargert noch gemmet
en was enar mit die goede
luchte die daer was. En hi

noech bynne datter
in ker gader had
maecte desen kasteel
was dat l. l. kasteel
romeyne wanen op
mit striden 70: me:

Sarda Kan

Somme kerker
en kerker de
kan dat men
op bynne en mecht
den sender aen die
en hi de de dan den
refelic draecht die
si die gen ene heest
by hege. En dan
et en si een heest st
en was l. l. en l. l.
daer bene de de hi m
teer ne l. l. en l. l. he
over dect hi al l. l. hi
want dat dat en di
was se diep ker de
ale dit hege was tel
er ben. die omme die
gint. Op dese teer
stuttere. en se by: s
ter minne kerker
deer steten si. En di
dran: si dat kale l.
minne. En hier nad
byne den ramree
die minne en de der
de steten aen die m
dat die ram een ste
ont l. l. ger die. Ieder
bynne was ginge
tegen met se heest

ser here here herten
er her here henden
brantkeet in egypten
die hi in dat sant tot
kaert geset hadde dat
er beiden destrueren
ten tempel die beer
mae die iode in dat la
aert hadde also hier
gestruene ic azer hysna
en re: f: d: sen tempel
in en de: ble hi let den
ger coete hier na qua
ne byme des en lande
al dat hi in dese tem
t En hi vermaecten
men niet te gaen en
En hi destruerde
tint: i aer en syn na
eerst gesticht waer
ne en bleef in al eert
geentempel der iode
t deser tijt waer noch
oben een staer moer
en canden ieden die
ren daer hielden En
in ene heestma enen
er die ienathae hiet
nlue waert die gelba
rflorcher in ioden
yhem al her goet he
en heer arne en st
rente tot deefysre
her hi beude iena
ut hem gelange te

De ienathae geselen en
er nabarnen dese plage
canden schijnigen ieden also
stred: vln: naone heren
the: xpe passie ipe en heer
de maer noch en lae kan bele
dat se ianuerlic berderst
waer ale die ieden berden
bekmenge hiden om herre
grote senden dan si gode me
de: berkele: hadden waert
al ene waer god ophemal
se onse heren the: xpe beerfen
de in der ewangelie alst he
lige: loet dat kan menigen
man let gestert ic kan abele
tyden tot the: xpe deet dien
si balsthe: hien ter deet brach
ten en mede sinen ienere die
si al mede de den ipe hie the
xpe en maria sinne huer
meeder die wi se lange gesp
aert he: f: dat ic tot ene en
de gebracht heb die iustorie
t waer vander babilen en van
der ioden veesten die be ginn
en sygnere waer vande ier
stenen kelcete dat die ioden
horen name berlore en heer
hulden mit gode En dat die he
lige furche toe wassen en beert
gant begunstet hebbe vider
heiliger apostelen predicacie
dit waer eynde kan let den

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, likely a medieval or early modern manuscript. The text is written in dark ink with some red initials or rubrics.]

